

Webwinkels in Nederland

*Emma retail en EM Onderzoek
's-Hertogenbosch, 14 april 2018*

Hoeveel webwinkels telt Nederland?

Hoeveel webwinkels telt Nederland eigenlijk? Volgens het handelsregister zijn er in Nederland momenteel ongeveer 37.000 webwinkels¹. Althans bedrijven die zich hebben geregistreerd als 'detailhandel via internet' (SBI 47.91). In de afgelopen jaren is dit aantal flink toegenomen. Vijf jaar terug hadden nog 23.000 bedrijven zich als zodanig ingeschreven. Een stijging van 60%. Echter, het gaat hier slechts om geregistreerde bedrijven. Dit wil nog niet zeggen dat deze bedrijven ook daadwerkelijk een webwinkel zijn of exploiteren. Uit een nadere analyse valt op ongeveer 60% van deze bedrijven ook daadwerkelijk een webwinkel actief heeft². Daaruit zou kunnen worden opgemaakt dat er in Nederland 'maar' 22.000 webwinkels actief zijn.

Mogelijk 40% webwinkelleegstand

In wezen is dit verschil tussen geregistreerde bedrijven en het aantal actieve webwinkels een soort van 'leegstand' onder de webwinkelbedrijven. Ongeveer 40%. Uit het onderzoek blijkt dat veel bedrijven alleen een domeinnaam hebben geregistreerd, maar verder geen webwinkel actief hebben. In andere gevallen is de domeinnaam zelf helemaal niet actief. En soms gaat het slechts om een website van een bedrijf, maar is er geen verkoop via deze website of de mogelijkheid daartoe. Al deze bedrijven staan wel als detailhandel via internet geregistreerd, maar van een echte webwinkel pur sang is geen sprake. Het handelsregister geeft dus veel ruis en is in praktijk niet geschikt om het totaal aantal (actieve) webwinkel te bepalen.

Webwinkels niet altijd van webwinkelbedrijven

In 2015 heeft CBS samen met Dataprovider een studie verricht naar de internetactiviteit van bedrijven op basis van informatie van hun website³. Met 'big-data' hebben zij websites geanalyseerd op basis van tekst en de aanwezigheid van betaalfuncties, bestellijsten, productinformatie, etc. Met andere woorden functioneert een website als een 'echte' en 'volwaardige' webwinkel. Dit onderzoek heeft dus gekeken naar de daadwerkelijke activiteit op een website, ongeacht de bedrijfsorganisatie daar achter. Uit het onderzoek bleek dat er in 2014 ongeveer 28.000 webwinkels actief waren. Uitgaande van een gemiddelde groei van rond de 10% per jaar zal het aantal actieve webwinkels anno 2018 rond de 40.000 moeten liggen.

Veel multi-channel bedrijven

Uitgaande van 40.000 actieve webwinkels en 22.000 bedrijven geregistreerd als detailhandel via internet, zijn er in Nederland dus 18.000 bedrijven actief die wel een webwinkel exploiteren, maar niet detailhandel via internet als corebusiness hebben. Het gaat hier om reguliere detailhandelsbedrijven en deels ook om bedrijven uit andere sectoren. Deze bedrijven zijn in wezen multi-channel georiënteerd en verkopen niet alleen via de webwinkel maar ook via de traditionele fysieke winkelkanalen of anderszins.

¹ CBS statline 2018

² Emma retail: onderzoek huisvestigingsbehoeften webwinkels Nederland 2017. In samenwerking met EM Onderzoek.

³ CBS: Measuring the internet economy in The Netherlands: a big data analysis 2016

Een multi-channel oriëntatie geldt evenzo voor een deel van de 22.000 bedrijven die wel als detailhandel via internet geregistreerd staan. Uit ons onderzoek komt namelijk naar voren dat ongeveer 40% ook verkoopt via eigen fysieke winkels of winkels van derden. Kortom 9.000 bedrijven via internet zijn multi-channel. Dit maakt dat ongeveer 13.000 webwinkels single-channel of te wel pure player zijn en enkel via internet verkopen.

Geïntegreerde webwinkelpagina's

De hiervoor genoemde cijfers gaan over bedrijven die een 'volwaardige' webwinkel exploiteren. Hiermee wordt bedoeld dat de webwinkel volledig functioneert als een zelfstandige en volwaardige webwinkel met alle kenmerken daarvan, zoals de aanwezigheid van betaalfuncties, bestellijsten en productinformatie. Dit kunnen webwinkel-sites worden genoemd. Daarnaast kunnen ook webwinkelpagina's gedefinieerd. Een webpagina, als onderdeel van een website, met een 'call-to-action' of met aankoopmogelijkheden via een op de hoofdwebsite geïntegreerde webwinkel. Verkopen via internet zijn echter geen hoofdactiviteit van het bedrijf of de website, maar een neven- of afgeleide activiteit. Denk aan websites van restaurants of hotels met reserveringsmogelijkheden, webshops op de sites van reguliere (fysieke) winkels of webshops van productiebedrijven waar producten van dat bedrijf direct worden verkocht. CBS en Dataprovider hebben ook hier onderzoek naar gedaan en kwamen in 2014 op een totaal van 68.000 van dergelijke webwinkel-pagina's en nu mogelijk 70.000 tot 90.000.

Voor een groot deel van deze 'webwinkel-pagina's' zal de daadwerkelijke (economische) activiteit beperkt zijn. Dit omdat de hoofdactiviteit van het bedrijf in een andere sector is gelegen en daar waarschijnlijk de meeste omzet wordt gegenereerd. Daarnaast kan er hier zelfs ook sprake zijn van een particulier initiatief en dus een webwinkel die in zijn geheel niet bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd.

Kortom er is in Nederland een groot aantal webwinkels actief, mogelijk meer dan 100.000. Veel van deze webwinkels zijn echter niet de corebusiness. Een groot aantal bedrijven of instellingen zoekt op enigerwijze interactie met de klant en maakt het mogelijk producten of diensten via internet te bestellen.

Overzicht aantal webwinkels naar organisatie en activiteit

Webwinkel-site	Totaal	40.000	100%
Handelsregister:			
Retail of ander bedrijf/ instelling	Web en fysiek	18.000	45%
Retail via internet/ internethandel	Web en fysiek	9.000	22%
Retail via internet/ internethandel	Alleen web	13.000	33%
Webwinkel-pagina	Totaal	70.000 – 90.000	

Veel multi-channel

Het aantal 'echte' webwinkels is momenteel ongeveer 40.000. Deze worden geëxploiteerd zowel door reguliere retailers, als door pure-players en door bedrijven uit totaal andere sectoren. Al met al is de multi-channel benadering van deze bedrijven c.q. webwinkels groot. Twee derde van alle internethandel heeft zowel een fysieke winkel als een webwinkel. Dit zijn retailers die van oorsprong fysieke of traditionele detailhandel zijn maar ook retailers die gestart zijn op internet en nu ook een fysieke winkel hebben. Het aantal echte pure-players is naar verhouding beperkt. Een derde van alle internethandel en nog geen 10% van alle webwinkel-sites en pagina's samen.